

Працоўны семестр

КАНІКУЛЫ Ў БЕЛЫХ ХАЛАТАХ

Сёлета ў галоўнай медыцынскай ВУН краіны — Беларускам дзяржаўным медыцынскім універсітэце — былі сфарміраваны 23 студэнцкія медыцынскія атрады, у якія ўвайшлі 348 студэнтаў. Апроч таго, падчас прыёмнай кампаніі былі задзейнічаны два сервісныя атрады.

— Цяпер нашы студэнты працуюць на базе ўсіх бальніц Мінска, — расказвае **начальнік штаба працоўных спраў БДМУ Дзмітрый ФРАЛЕНКА**. — Акрамя таго, у сярэдзіне жніўня медатрады паедуць працаваць у Рэспубліканскі навукова-практычны цэнтр дзіцячай анкалогіі, гематалогіі і імуналогіі, што ў Бараўлянах. Дзве асноўныя пасады, на якія мы ўладкоўваем удзельнікаў, — санітар і медсястра. Першымі працуюць студэнты малодшых курсаў, бо гэта простая работа, якую могуць выконваць навучэнцы любых спецыяльнасцяў. А вось чацвёртакурснікаў

і старэйшых мы ўладкоўваем як медсясцёр, і яны ўжо працуюць па сваіх навучальных профілях.

Самае важнае патрабаванне для работы ў студэнцкіх медыцынскіх атрадах — адсутнасць акадэмічных запазычанасцяў і добрыя адзнакі. У адрозненне ад многіх іншых байцоў, медыкі працуюць круглы год. Таму ў канцы лета медатрады не толькі не расфарміроўваюцца, а, наадварот, напаяняюцца новымі людзьмі.

— Галоўнай нашай праблемай была тая акалічнасць, што студэнты працуюць у розныя дні і адно з адным перасякаюцца мала, — дадае Дзмітрый Фраленка. — Таму галоўны складнік жыцця студатрада — сяброўства і стасункі паміж байцамі — знікае. Але мы гэта пытанне вырашылі. Мінская гарадская арганізацыя БРСМ арганізоўвае для ўдзельнікаў атрадаў рознага кшталту мерапрыемствы. Напрыклад, нядаўна група студэнтаў хадзіла на картынг, іншыя гулялі ў пейнтбол, ездзілі на

экскурсію ў Санкт-Пецярбург. Такіх мерапрыемстваў вельмі шмат, гэта дапамагае нам стварыць сапраўдны сяброўскі калектыў.

Згодна з указам Прэзідэнта, студатрады вызваляюцца ад выплаты падаходнага падатку. Яшчэ адзін важны аспект — яго ўдзельнікі не плацяць узносы ў Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва. Палова ад гэтых сродкаў перанакіроўваецца ў Цэнтральны камітэт БРСМ, другая — на рахунак прымаючага боку, у нашым выпадку, установы аховы здароўя. За гэтыя грошы бальніца набывае для студэнтаў праязныя білеты, спецадзёны і іншае.

У Гарадской клінічнай бальніцы хуткай дапамогі цяпер працуюць два атрады: імя М.Н. Бурдэнкі і І.П. Паўлава. У дзень нашага візиту на базе прыёмнага аддзялення для траўматалагічных хворых дзяжураць двое са студэнтаў БДМУ: **пяцікурснік педыятрычнага факультэта Уладзіслаў ПАЛІШЧУК** і **чацвёртакурснік лячэбнага факультэта Віктар СЯМАК**.

— Пра магчымасць летняй працы ў медатрадзе я даведаўся ад сваёй сяброўкі, — кажа Уладзіслаў. — Паабяцалі шмат цікавага, асабліва мне спадабаліся штомесячныя мерапрыемствы для байцоў. Працаваць нам у любым выпадку трэба, а тут яшчэ і шэраг бонусаў — чаму б не паспрабаваць? Ці спраўдзіліся чаканні? Мне падабаецца, што нас імкнучца зрабіць калектывам, гэта вельмі важна для нашай будучыні.

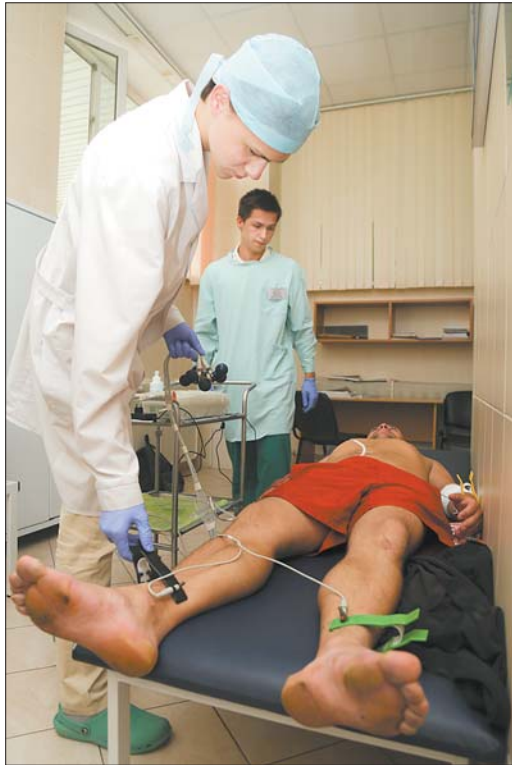
Вядома, студэнцкі атрад — гэта не толькі адпачынак, а, у першую чаргу, праца. Дзяжураць стажоры па сутках — 24 гадзіны. Працоўны дзень пачынаецца ў 8.30. Падчас навучальнага года дзяжурства прыпадае на выхадныя, атрымліваецца чацвёрта сутак за месяц — неабходны мінімум для працы на палову стаўкі. Летам

студэнты працуюць суткі праз двое ці трое.

— У медатрадзе пры бальніцы хуткай дапамогі я трохи больш за год, — кажа Віктар. — Паколькі на момант прыходу сюды яшчэ не скончыў тры курсы, уладкаваўся санітарам. Мае абавязкі простыя: уборка памяшканняў і паверхняў, транспарціроўка хворых, работа з адходамі, падрыхтоўка інструмента да задачы ў стэрылізацыйную камеру. Акрамя таго, дапамагаю дактарам і медсёстрам. Напрыклад, падчас упраўлення канечнасцяў ці іншых дзеянняў, якія патрабуюць фізічнай сілы. Вядома, работа нескладаная, але яна дае пэўны досвед, бо ты прывычайваешся да рытму жыцця ў бальніцы...

Уладзіслаў як студэнт старэйшага курса — на пасадзе медбрата і можа выконваць больш адказную работу. Падчас дзяжурства ён займаецца прыёмам пацыентаў і іх рэгістрацыяй, а таксама працуе ў двух кабінетах: перавязачным і гіпсавым. Рабіць унутрывенныя ін'екцыі, забор крыві, упраўляючы канечнасцяў — усё гэта яго абавязкі.

— Студэнцкія атрады працуюць на базе нашай установы аховы здароўя ўжо на працягу трох гадоў, — гаворыць **выканаўца абавязкаў галоўнай медыцынскай сястры Гарадской клінічнай бальніцы хуткай дапамогі Таццяна КАРАТКЕВІЧ**. — Нашы штатныя супрацоўнікі, якія ўзаемадзейнічаюць са студэнтамі, задаволены ўзроўнем іх падрыхтоўкі і стаўленнем да працы. За ўвесь час ніякіх дысцыплінарных спагнанняў і нават вусных нараканняў

Віктар Сямак і Уладзіслаў Палішчук здымаюць кардыяграму.

на ўдзельнікаў атрадаў не было. Але самае галоўнае — я чую ад дактароў, старшых сясцёр, што яны былі б рады бачыць гэтых хлопцаў і дзяўчат сярод нас. Думаю, гэта найлепшая пахвала.

Размаўляем з медатрадаўцамі пра заробак. Паводле іх слоў, ён залежыць ад стаўкі і пасады. Уладзіслаў атрымлівае 180 рублёў, Віктар — трохи больш за 100.

— Што самае складанае ў нашай працы? — перапытвае Уладзіслаў. — У мяне ніякіх эксцэсаў не было, адзінае, што часам трапляюцца не самыя выхаваныя пацыенты. У любым выпадку, праца медыка — гэта работа з чалавекам, таму заўсёды будучь здарацца непаразуменні. Трэба вучыцца знаходзіць выйсце з канфліктных сітуацый. Безумоўна, цяжка сумяшчаць вучобу і работу, гэта сур'ёзна вымотвае. Але аб выбары прафесіі асабіста я не шкадую.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ.
lyskavets@vziasda.by

Уладзіслаў Палішчук працуе на пасадзе медбрата, таму мае права накладваць гіпс.

Фота Сяргея Нікановіча

Быць пры справе

Да дрэў у гадавальнік

Як вырасціць лес у... касетах

За сем кіламетраў на ўсход ад Лагойска ў велізарным лясным масіве ёсць «голая» пляма ў форме ідэальна роўнага квадрата. Гэта — гадавальнік мясцовага лясгаса, месца, дзе ў літаральным сэнсе нараджаецца адно з галоўных прыродных багаццяў Беларусі. Штодзень, акрамя выхадных, сюды прыязджае аўтобус з навучэнцамі школ, якія дапамагаюць дарослым даглядаць маладыя дрэўцы. Карэспандэнты «Чырвонкі. Чырвонай змены» пабывалі ў гадавальніку і даведаліся, што прымусіла хлопцаў і дзяўчат правесці сваё лета з матыкай у руках.

— Падпрацоўку школьнікаў на базе лясгаса мы арганізуем сумесна з Беларускам рэспубліканскім саюзам моладзі ўжо два гады, — расказвае **начальнік гадавальніка Вера КУКШТЭЛЬ**. — Лагер працуе заездамі працягласцю па тры тыдні: першыя дзеці былі ў нас з 6 чэрвеня, іншыя — з 4 ліпеня. Запісання ў яго могуць школьнікі, якія дасягнулі 14-гадовага ўзросту, і толькі з дазволу бацькоў, — гэты момант прапісаны ў заканадаўстве. Асноўны від работ, на якіх задзейнічаны байцы атрада, — праполка саджанцаў. Заробак у першую чаргу залежыць ад аб'ёму выкананай працы.

Начальнік гадавальніка кажа, што тут ёсць і дзеці, якія ўладкоўваюцца на работу самі, без пасрэдніцтва БРСМ. Але прыязджаюць усе разам — на спецыяль-

ным аўтобусе, які прыбывае на месца а 9-й гадзіне. У 13 ён адпраўляецца па зваротным маршруце: больш за 4 гадзіны ў дзень дзецям працаваць нельга.

Ялінак у адной гэтай цяпліцы — на ўвесь раён.

Фота Сяргея Нікановіча

— Я тут ужо другі заезд запар, — усміхаецца **вучаніца 9 класа лагойскай гімназіі Марыя КРУГЛЕНЯ**. — А ўвогуле ўпершыню працавала ў гадавальніку яшчэ год таму. Пра магчымасць уладкавацца сюды пачула ад знаёмых дзяўчат. Летам у мяне шмат вольнага часу, рабіць няма чаго, а грошы ніколі лішнімі не бываюць. У Лагойску не так шмат месцаў, куды бяруць школьнікаў, гадавальнік — адно з іх. Сёлета плануем з сям'ёй адправіцца на адпачынак на Браслаўскія азёры, частку грошай я зарабіла

сама. Праўда, падчас першага заезду атрымала ўсяго 50 рублёў. Шчыра скажу, работа не з простых, асабліва на адкрытых пасадках.

Агульная плошча гадавальніка складае амаль 24 гектары. Уся яна разбіта на так званыя пасяўныя і школьныя аддзяленні. У першых засяваюць у асноўным хвойныя пароды, якія пасля выкарыстоўваюцца для стварэння лясных культур. У школьных аддзяленнях растуць віды, якія высаджваюцца на тэрыторыях розных устаноў і маюць у першую чаргу дэкаратыўную каштоўнасць. Акрамя гэтага, тут ёсць паравыя палі. Гэта тэрыторыі, якія засейваюць сідрэатамі, — культурамі, якія ўзбагачаюць глебу карыснымі рэчывамі. Такой раслінай з'яўляецца, напрыклад, маслічная рэдзька.

Асобная размова пра цяпліцы, у адной з якіх вырошчваюць саджанцы з закрытай каранёвай сістэмай па найноўшай фінскай метадыцы. У спецыяльных пластыкавых касетах, раздзеленых на ячэйкі, растуць сотні тысяч маленькіх соснаў, елак і дубоў. Глеба ў іх мае аптымальны састаў, таму расліны растуць вельмі хутка і амаль не хварэюць. Праўда,

Маладыя і старэйшыя працуюць у гадавальніку поруч.

для пустазелля тут таксама ідэальныя ўмовы, таму школьнікі працуюць і на гэтым адказным участку. Дзецям падабаецца ўсталяваны тут аўтаматычны паліў, які ратуе ў спёку. Перасаджаныя з касет расліны вылучаюцца значна вышэйшымі за звычайныя паказчыкамі выжывальнасці, таму адна цяпліца можа забяспечыць маладым лесам цэлы раён. Дарэчы, летась Лагойск лясгас нават атрымаў лішак пасадачнага матэрыялу і прадаваў яго іншым гаспадаркам.

— Праца па праполцы насаджэнняў вельмі важная, — кажа Вера Кукштэль. — Той, хто лічыць, што дрэва здольнае самастойна змагацца з пус-

тазеллем, памыляецца. Калі своечасова не займацца чысткай, то маладыя дрэўцы вельмі хутка зарастаюць і гінуць. У нас у штаце ёсць супрацоўнікі, якія гэтым займаюцца, але ва ўсім гадавальніку працуе толькі пяць чалавек. Таму дапамога з боку школьнікаў вельмі дарэчы — 15—20 пар рук лішнімі не бываюць. Адзінае, што на самую адказную работу — аддзяленні першага года пасеву — я іх не стаўляю, там працуюць вопытныя супрацоўнікі. На ўсіх астатніх — калі ласка. У прынцыпе, я задаволеная імі, агульную мову мы знаходзім лёгка.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ.
lyskavets@vziasda.by

Мінск — Лагойск — Мінск.